

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
w Warszawie**

RWA-61-11/08/JR

Warszawa, dn. 18 listopada 2008 r.

DECYZJA nr RWA-52/2008

I. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134, poz. 939), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę stosowaną przez przedsiębiorcę Marzenę Stawską, prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą P.H.U. „Magdusia” Marzena Stawska w Legionowie, polegającą na zamieszczaniu na fakturach VAT marża postanowienia o treści: *„Kupujący oświadcza, że stan techniczny pojazdu jest mu znany i kupuje go w takim stanie, w jakim on się znajduje. Strony przyjmują do wiadomości, że auto-komis nie odpowiada za wady fizyczne pojazdu. Samochód używany bez gwarancji i rękojmi”*, co jest sprzeczne z art. 4 ust. 1, art. 8 ust. 1 i 4 oraz art. 11 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176 z późn. zm.) w zw. z art. 770¹ Kodeksu cywilnego – i jako takie stanowi naruszenie art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów – a jednocześnie stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206), polegającą na wprowadzaniu konsumentów w błąd co do uprawnień przysługujących im z tytułu niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową – co stanowi naruszenie art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 26 marca 2008 r.

II. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

nakłada się na przedsiębiorcę Marzenę Stawską, prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą P.H.U. „Magdusia” Marzena Stawska w Legionowie, **karę pieniężną w wysokości 1 000 zł** (słownie: tysiąc złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazów, o których jest mowa w art. 24 ust. 2 oraz art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w pkt I sentencji niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Warszawie otrzymał zawiadomienie konsumenckie dotyczące działań podejmowanych przez przedsiębiorcę Marzenę Stawską, prowadzącą pod firmą P.H.U. „Magdusia” Marzena Stawska w Legionowie działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży komisowej pojazdów samochodowych. Z załączonej do zawiadomienia dokumentacji wynikało, iż przedsiębiorca Marzena Stawska wystawiając faktury VAT marża posługuje się formularzem zawierającym w swojej treści następujące postanowienie: *„Kupujący oświadcza, że stan techniczny pojazdu jest mu znany i kupuje go w takim stanie, w jakim on się znajduje. Strony przyjmują do wiadomości, że auto-komis nie odpowiada za wady fizyczne pojazdu. Samochód używany bez gwarancji i rękojmi”*. Zawiadamiający wyrazili przekonanie, że powyższe postanowienie, jako wyłączające odpowiedzialność komisanta z tytułu wad rzeczy sprzedanej, jest niezgodne z ustawą o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (dalej również: ustawa o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej), zaś jego stosowanie w obrocie konsumenckim stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, zakazaną na mocy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Analiza informacji zawartych w zawiadomieniu oraz dołączonych do niego dokumentów dała podstawę do sformułowania wniosku, iż działania podejmowane przez przedsiębiorcę Marzenę Stawską mogą stanowić bezprawne naruszenie zbiorowych interesów konsumentów.

Mając powyższe na uwadze Prezes UOKiK postanowieniem z dnia 11 marca 2008 r. wszczął postępowanie w związku z podejrzeniem, iż zamieszczanie przez Marzenę Stawską, prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą P.H.U. „Magdusia” Marzena Stawska w Legionowie, na fakturach VAT postanowienia o treści: *„Kupujący oświadcza, że stan techniczny pojazdu jest mu znany i kupuje go w takim stanie, w jakim on się znajduje. Strony przyjmują do wiadomości, że auto-komis nie odpowiada za wady fizyczne pojazdu. Samochód używany bez gwarancji i rękojmi”*:

- I. jest sprzeczne z przepisami ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego w zw. z art. 770¹ K.c. i może stanowić praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, określoną w art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
- II. stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, polegającą na wprowadzaniu konsumentów w błąd co do uprawnień przysługujących im z tytułu niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową, i może stanowić praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, określoną w art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zawiadamiając przedsiębiorcę Marzenę Stawską o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów pismem z dnia 11 marca 2008 r. Prezes UOKiK wezwał tego przedsiębiorcę do przekazania wskazanych w piśmie informacji i dokumentów, a także poinformował go o prawie ustosunkowania się do zarzutów postanowionych w postanowieniu o wszczęciu postępowania.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania przedsiębiorca Marzena Stawska pismem złożonym do UOKiK w dniu 26 marca 2008 r. przekazała żądane informacje oraz ustosunkowała się do postawionych zarzutów, przedstawiając swoje stanowisko w sprawie.

Przedsiębiorca Marzena Stawska potwierdziła, iż zamieszczała na fakturach VAT marża postanowienie o treści zakwestionowanej przez Prezesa UOKiK, wyjaśniając równocześnie, że niezgodne z prawem działanie wynikało z jej niewiedzy co do obowiązujących przepisów prawnych. Marzena Stawska wyraziła ponadto pogląd, iż zakwestionowane postanowienie faktycznie nie pozbawiało konsumentów ochrony prawnej, która przysługiwała im z mocy prawa. Strona postępowania oświadczyła również, że zaprzestała stosowania zakwestionowanego przez Prezesa UOKiK wzoru faktury VAT marża z momentem uzyskania wiedzy o bezprawności jego sprzeczności z przepisami prawa, tj. natychmiast po otrzymaniu postanowienia o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. W świetle wyjaśnień przedsiębiorcy, został już wprowadzony do obrotu nowy wzór faktury VAT marża, dostosowany do treści przepisów ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej. Na dowód tego Marzena Stawska przekazała wzór nowoopracowanej faktury VAT marża. Dodatkowo Marzena Stawska zadeklarowała wolę złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 26 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W piśmie z dnia 11 lipca 2008 r. przedsiębiorca Marzena Stawska przekazała dodatkowe informacje i dokumenty, niezbędne do oceny sprawy, w tym kopie faktur VAT marża wystawionych w związku z konkretnymi umowami, zawartymi z indywidualnymi konsumentami.

Pismem z dnia 4 sierpnia 2008 r. Prezes UOKiK zawiadomił przedsiębiorcę Marzenę Stawską o zakończeniu postępowania dowodowego w przedmiotowej sprawie. Jednocześnie Marzena Stawska została poinformowana o prawie zapoznania się z aktami sprawy w wyznaczonym terminie.

Strona nie skorzystała z uprawnienia do zapoznania się z aktami postępowania.

**Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ustalił, co następuje:**

Przedsiębiorca Marzena Stawska prowadzi działalność gospodarczą pod firmą P.H.U. „Magdusia” Marzena Stawska w Legionowie na podstawie wpisu do Ewidencji Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Prezydenta Miasto Legionowo pod numerem 19134. Przedmiotem tej działalności jest m.in. sprzedaż detaliczna i hurtowa pojazdów samochodowych oraz sprzedaż detaliczna i hurtowa części i akcesoriów do pojazdów samochodowych.

Przy zawieraniu z konsumentami umów sprzedaży komisowej pojazdów samochodowych przedsiębiorca Marzena Stawska posługiwała się wzorem faktury VAT marża, który zawierał następujące postanowienie: *„Kupujący oświadcza, że stan techniczny pojazdu jest mu znany i kupuje go w takim stanie, w jakim on się znajduje. Strony przyjmują*

do wiadomości, że auto-komis nie odpowiada za wady fizyczne pojazdu. Samochód używany bez gwarancji i rękami”.

O zaprzestaniu stosowania ww. postanowienia strona poinformowała pismem doręczonym Prezesowi UOKiK osobiście w dniu 26 marca 2008 r. Wraz z pismem przekazany został nowy, zmodyfikowany wzór faktury VAT marża, w miejsce zakwestionowanego postanowienia zawierający postanowienie następującej treści: „*Kupujący oświadcza, że znany jest mu stan techniczny pojazdu w dniu sprzedaży oraz że sprzedawany samochód jest używany i nie zostaje objęty gwarancją”.*

W toku postępowania przedsiębiorca Marzena Stawska przekazała kopie faktur VAT marża, które zostały wystawione w związku z umowami zawartymi z konkretnymi konsumentami. Faktury te zostały sporządzone w oparciu o wzór przekazany Prezesowi UOKiK pismem z dnia 26 marca 2008 r.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Prezes UOKiK ma możliwość oceny działań przedsiębiorców w trybie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wprowadzających mechanizmy ochrony tzw. zbiorowych interesów konsumentów. Materialnoprawną podstawę do analizy działań przedsiębiorcy z punktu widzenia zakazu stosowania zakazanych praktyk stanowi art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z ust. 1 przywołanego przepisu, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających konkurencję. Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w tym m.in. nieuczciwe praktyki rynkowe (art. 24 ust. 2 ustawy). Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów (art. 24 ust. 3 ustawy). Zbiorowe interesy konsumentów podlegają zatem ochronie przed wymierzonymi w nie naruszeniami, polegającymi na sprzecznych z prawem działaniach przedsiębiorców.

Konsumentem w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest osoba fizyczna dokonująca czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową (art. 22¹ K.c. w zw. z art. 4 pkt 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów).

Jak wynika z powyższego, dla uznania działania przedsiębiorcy za niezgodne z zawartym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów zakazem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów niezbędne jest wykazanie, iż spełnione zostały kumulatywnie trzy następujące przesłanki:

- 1) kwestionowane działanie jest działaniem przedsiębiorcy;
- 2) działanie to jest bezprawne;
- 3) działanie to godzi w zbiorowy interes konsumentów.

Ad. 1) Marzena Stawska jako przedsiębiorca

Postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, podobnie jak każde inne postępowanie administracyjne, toczy się z udziałem osób mających przymiot strony. Zgodnie z art. 101 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, stroną

postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów jest każdy, wobec kogo zostało wszczęte postępowanie.

W przedmiotowej sprawie stroną, wobec której zostało wszczęte postępowanie w związku z podejrzeniem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, jest Marzena Stawska, prowadząca działalność gospodarczą pod firmą P.H.U. „Magdusia” Marzena Stawska w Legionowie.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów zawiera legalną definicję przedsiębiorcy. Zgodnie z art. 4 pkt 1 tej ustawy w związku z art. 86 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1808), pod pojęciem tym należy rozumieć przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1905 z późn. zm.) oraz: a) osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej; b) osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania takiego zawodu; c) osobę fizyczną, która posiada kontrolę nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji; d) związek przedsiębiorców (...). Natomiast w myśl art. 4 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, przedsiębiorcą w jej rozumieniu jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Właściwą dla przedsiębiorcy działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły (art. 2 ww. ustawy).

Marzena Stawska jest osobą fizyczną, prowadzącą na podstawie wpisu do Ewidencji Działalności Gospodarczej działalność gospodarczą we własnym imieniu, pod firmą P.H.U. „Magdusia” Marzena Stawska. Nie ulega zatem wątpliwości, iż posiada ona status przedsiębiorcy w rozumieniu powoływanego powyżej art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w związku z czym podlega rygorom określonym w ww. ustawie. Tym samym jej działania mogą być oceniane w aspekcie naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Ad. 2) Bezprawność działań podejmowanych przez przedsiębiorcę Marzenę Stawską

Drugą z przesłanek koniecznych dla stwierdzenia naruszenia art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest bezprawność działań podejmowanych przez przedsiębiorcę.

Same przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie regulują konstrukcji bezprawności działań przedsiębiorcy. Zwrócił na to uwagę Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 23 czerwca 2006 r. (sygn. akt VIII Ama 32/05), wskazując, iż art. 23a ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów – którego odpowiednikiem w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. jest art. 24 ust. 2 – nie ma samodzielnego znaczenia prawnego, lecz powinien być interpretowany oraz stosowany w określonym kontekście normatywnym. W związku z tym, w celu konkretyzacji przesłanki

bezprawności należy sięgnąć do przepisów innych ustaw, gdyż dopiero na ich podstawie możliwe jest dokonanie oceny działań przedsiębiorcy w aspekcie ich zgodności z prawem.

Bezprawność, do której odwołał się ustawodawca definiując pojęcie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, należy zatem rozumieć jako sprzeczność z prawem. Jako sprzeczne z prawem kwalifikuje się zachowania sprzeczne z nakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, a także w umowie międzynarodowej oraz akcie prawa wspólnotowego, mających bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych. Sprzeczne z prawem są nadto: czyny zabronione i zagrożone sankcją karną, czyny zabronione pod sankcjami dyscyplinarnymi, czyny zakazane przepisami administracyjnymi lub przepisami prawa gospodarczego publicznego, czyny zabronione przepisami o charakterze cywilnoprawnym, zawartymi w aktach normatywnych z zakresu prawa cywilnego i administracyjnego. Przedsiębiorca dopuszcza się zatem działań sprzecznych z prawem wówczas, gdy podejmuje działania niezgodne z przepisami, jak i wtedy, gdy nie dopełnia ciężącego na nim prawnego obowiązku. Dla stwierdzenia bezprawności działania przedsiębiorcy bez znaczenia pozostaje strona podmiotowa czynu, a zatem wina sprawcy (w znaczeniu subiektywnym, oznaczającym wadliwość procesu decyzyjnego sprawcy) i stopień tej winy (umyślność bądź nieumyślność), a także świadomość istnienia naruszonych norm prawnych.

W niniejszej sprawie wszczynając przeciwko przedsiębiorcy Marzenie Stawskiej postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów Prezes UOKiK stanął na stanowisku, iż bezprawność działań podejmowanych przez przedsiębiorcę można wywieść: z jednej strony – z naruszenia przepisów ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej, z drugiej zaś – z naruszenia zakazu stosowania nieuczciwych praktyk rynkowych, określonego w art. 3 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.

Naruszenie ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej:

Wywodząc bezprawność działań podejmowanych przez przedsiębiorcę Marzenę Stawską z naruszenia przepisów ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej w pierwszej kolejności należy wskazać, iż ustawa ta znajduje zastosowanie do umów zawieranych z konsumentami w zakresie komisju samochodowego prowadzonego przez przedsiębiorcę Marzenę Stawską na mocy art. 770¹ K.c. W myśl powołanego przepisu, do umowy sprzedaży rzeczy ruchomej zawartej przez komisanta z osobą fizyczną, która nabywa rzecz w celu niezwiązanym z jej działalnością gospodarczą ani zawodową, stosuje się przepisy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej.

Pojęcie „rzeczy ruchomej” nie zostało przez ustawodawcę zdefiniowane. W oparciu o przepisy art. 45 K.c. oraz art. 46 § 1 K.c. *a contrario* przyjmuje się, iż rzeczami ruchomymi są wszystkie rzeczy materialne z wyjątkiem nieruchomości, tj. gruntów i budynków związanych z gruntem. Natomiast pojęcie „osoby nabywającej rzecz w celu niezwiązanym z jej działalnością gospodarczą ani zawodową” jest tożsame z pojęciem „konsumenta”, zdefiniowanym w art. 22¹ K.c. w zw. z art. 4 pkt 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W przedmiotowej sprawie przedmiotem umów komisowych zawieranych przez przedsiębiorcę Marzenę Stawską z klientami są pojazdy samochodowe osobowe i dostawcze, będące niewątpliwie rzeczami ruchomymi. Ponadto, klientami autokomisju prowadzonego przez przedsiębiorcę są – obok podmiotów profesjonalnych – również konsumenci, nabywający pojazdy w celach niezwiązanym z działalnością gospodarczą ani zawodową.

Spełnione są zatem przesłanki określone w art. 770¹ K.c., przesądzające o konieczności stosowania w niniejszej sprawie przepisów ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej, sprzedawca odpowiada wobec kupującego, jeżeli towar konsumpcyjny w chwili jego wydania jest niezgodny z umową; w przypadku stwierdzenia niezgodności przed upływem sześciu miesięcy od wydania towaru domniemywa się, że istniała ona w chwili jego wydania. Dla stwierdzenia zgodności towaru z umową ustawa odwołuje się do następujących przesłanek: zgodności z podanym przez sprzedawcę opisem, posiadaniem cech okazanej kupującemu próbki lub wzoru, przydatności dla celu określonego przez nabywcę przy zawarciu umowy, co do którego sprzedawca nie zgłosił zastrzeżeń (art. 4 ust. 2 ustawy), przydatności dla celu zwykłego użytku, zgodności właściwości z właściwościami towarów tego samego rodzaju oraz zgodności z oczekiwaniami co do towaru tego rodzaju, opartymi na składanych publicznie zapewnieniach sprzedawcy, producenta lub jego przedstawiciela (art. 4 ust. 3 ustawy). Jak wynika z powyższego wyliczenia, pojęcie „niezgodności z umową” jest bardzo pojemne i nie ogranicza się, na wzór rękojmi, jedynie do wad fizycznych i prawnych rzeczy sprzedanej. Odpowiedzialność sprzedawcy nie jest w ogóle uwarunkowana wystąpieniem wady, a jej podstawą może być np. mylny opis właściwości rzeczy zawarty w prospektach, materiałach reklamowych, itp. Zakres przedmiotowy pojęcia niezgodności z umową jest zatem znacznie szerszy niż w przypadku przewidzianej w art. 556 K.c. przesłanek wadliwości rzeczy uzasadniających odpowiedzialność z tytułu rękojmi za wady.

W art. 8 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej ustawodawca określił uprawnienia przysługujące kupującemu (konsumentowi) w sytuacji, gdy towar konsumpcyjny jest niezgodny z umową. Uprawnienia te w pierwszej kolejności zmierzają do przywrócenia stanu zgodnego z umową. Cel ten może być zrealizowany w drodze nieodpłatnej naprawy towaru lub jego wymiany na nowy, o ile naprawa lub wymiana są możliwe i nie wymagają nadmiernych kosztów (art. 8 ust. 1 ww. ustawy). Gdy naprawa lub wymiana jest niemożliwa albo naraża kupującego na znaczne niedogodności, a także, gdy sprzedawca nie zdoła tego uczynić w odpowiednim czasie, kupujący może skorzystać z uprawnienia do żądania stosownego obniżenia ceny albo odstąpienia od umowy. Prawo do odstąpienia nie przysługuje, gdy niezgodność towaru konsumpcyjnego z umową jest nieistotna (art. 8 ust. 4 ww. ustawy). Okres, przez który ciąży na sprzedawcy odpowiedzialność z tytułu niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową, wynosi – zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej – dwa lata od momentu wydania towaru; jeżeli przedmiotem sprzedaży jest rzecz używana, strony mogą ten termin skrócić, jednakże nie poniżej jednego roku.

Jak wynika z powyższego, ustawa o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej zapewnia konsumentowi daleko idącą ochronę jego interesów i praw w sytuacji, gdy nabyty od przedsiębiorcy towar okazuje się być niezgodny z umową. W takim przypadku konsument ma prawo realizowania swoich roszczeń w dwóch etapach, z których pierwszy obejmuje wymianę lub naprawę towaru, drugi zaś – następujący wówczas, gdy wymiana lub naprawa towaru są niewykonalne – pozwala na realizację dalej idących żądań, w postaci obniżenia ceny lub odstąpienia od umowy. Należy również podkreślić, iż na mocy art. 11 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej uprawnienia w niej przewidziane mają charakter bezwzględnie obowiązujący i jako takie nie mogą zostać wyłączone ani ograniczone w drodze umowy stron zawartej przed zawiadomieniem sprzedawcy o niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową; w szczególności, nie można tego dokonać przez oświadczenie kupującego, że wie o wszelkich niezgodnościach towaru z umową (art. 11 ww. ustawy).

W ocenie Prezesa UOKiK, odniesienie powyższych rozważań do działań podejmowanych przez przedsiębiorcę Marzenę Stawską, polegających na stosowaniu w obrocie z konsumentami wzoru faktury VAT marża zawierającego postanowienie o treści: „Kupujący oświadcza, że stan techniczny pojazdu jest mu znany i kupuje go w takim stanie, w jakim on się znajduje. Strony przyjmują do wiadomości, że auto-komis nie odpowiada za wady fizyczne pojazdu. Samochód używany bez gwarancji i rękojmi”, prowadzi do konkluzji, iż wskazane powyżej zachowanie przedsiębiorcy jest bezprawne. Przytoczone powyżej postanowienie pozostaje bowiem w sprzeczności z omówionymi powyżej przepisami ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej, w tym w szczególności z art. 4 ust. 1 ustawy, a także z art. 8 ust. 1 i 4 ustawy, przyznającymi konsumentowi określone uprawnienia z tytułu niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową. Uprawnienia przewidziane w przywołanych przepisach mają charakter bezwzględnie obowiązujący, wobec czego ich wyłączenie na mocy postanowienia umownego należy uznać za niedopuszczalne. Postanowienie zamieszczane przez przedsiębiorcę Marzenę Stawską na fakturach VAT marża jest ponadto niezgodne z art. 11 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej, przepis ten wyłącza bowiem możliwość wyłączenia bądź ograniczenia odpowiedzialności sprzedawcy z tytułu niezgodności towaru z umową w drodze oświadczenia kupującego co do jego wiedzy o wszelkich wadach nabywanego towaru.

Stosowanie nieuczciwej praktyki rynkowej:

W ocenie Prezesa UOKiK, zachowanie przedsiębiorcy Marzeny Stawskiej, niezgodne z ustawą o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej, stanowi jednocześnie nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 5 ust. 1 i art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.

Jak zostało wskazane uprzednio, jako jedną z zakazanych praktyk naruszających zbiorowy interes konsumentów określonych w art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ustawodawca wymienił stosowanie nieuczciwych praktyk rynkowych. Oznacza to, że jeśli mamy do czynienia z nieuczciwą praktyką rynkową w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, która jednocześnie narusza zbiorowe interesy konsumentów, to takie działanie w świetle prawa może zostać uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

Stosowanie nieuczciwych praktyk rynkowych jest zakazane na mocy art. 3 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. W myśl art. 4 ust. 1 ww. ustawy, stosowana przez przedsiębiorcę praktyka jest nieuczciwa, jeżeli jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy dotyczącej produktu, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu. Przedmiotowy przepis zawiera klauzulę generalną, która na okoliczność stosowania danej praktyki będzie podlegała stosownej konkretyzacji. Jednocześnie ustawa dokonuje podziału nieuczciwych praktyk rynkowych na praktyki wprowadzające w błąd oraz agresywne praktyki rynkowe (art. 4 ust. 2 ustawy). Praktyki rynkowe wprowadzające w błąd mogą przybierać postać czynną lub bierną, tj. polegać na działaniu (art. 5 ustawy) lub zaniechaniu (art. 6 ustawy). Należy podkreślić, iż praktyki wprowadzające w błąd same w sobie (poza wyjątkami wskazanymi w art. 7 ustawy) nie stanowią nieuczciwych praktyk rynkowych zakazanych w każdych okolicznościach. Oznacza to, iż w celu wykazania, że dana praktyka ma charakter nieuczciwej praktyki rynkowej, należy odwołać się zarówno do definicji praktyki wprowadzającej w błąd (art. 5 ust. 1 lub art. 6 ust. 1 ustawy), jak i ogólnej definicji nieuczciwej praktyki rynkowej zawartej w art. 4 ust. 1 ustawy.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, za praktykę rynkową wprowadzającą w błąd uznaje się działanie wprowadzające w błąd, które w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Wprowadzającym w błąd działaniem może być w szczególności rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji lub rozpowszechnianie prawdziwych informacji w sposób mogący wprowadzać w błąd (art. 5 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy). Wprowadzające w błąd działanie może w szczególności dotyczyć praw konsumenta, w szczególności prawa do naprawy lub wymiany produktu na nowy albo prawa do obniżenia ceny lub do odstąpienia od umowy (art. 5 ust. 3 pkt 4 ww. ustawy).

Dokonując w powyższym kontekście analizy postanowienia zamieszczonego przez przedsiębiorcę Marzenę Stawską na fakturach VAT marża należy stwierdzić, iż zawiera ono zarówno informacje nieprawdziwe, jak i informacje prawdziwe, które poprzez zamieszczenie ich w określonym kontekście mogły wprowadzać konsumentów w błąd.

Jak zostało szczegółowo omówione powyżej, sprzedawca komisowy ponosi względem kupującego odpowiedzialność z tytułu niezgodności nabytego towaru konsumpcyjnego z umową, w tym m.in. – ale nie tylko – z tytułu wad fizycznych towaru. Tym samym w sposób oczywisty nieprawdziwa (czyli niezgodna z prawdą co do uregulowań prawnych obowiązujących w analizowanym zakresie) jest informacja zawarta w zdaniu drugim kwestionowanego postanowienia, w myśl którego „*Strony przyjmują do wiadomości, że auto-komis nie odpowiada za wady fizyczne pojazdu*”.

Za prawdziwą natomiast uznać należy informację zawartą w zdaniu trzecim kwestionowanego postanowienia, którego treść brzmi: „*Samochód używany bez gwarancji i rękojmi*”. Na mocy art. 1 ust. 4 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej, do sprzedaży konsumenckiej nie stosuje się bowiem art. 556-581 K.c., dotyczących rękojmi i gwarancji. Niemniej, jak wynika z powołanego powyżej art. 5 ust. 2 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, za działanie wprowadzające w błąd może być uznane także rozpowszechnianie informacji prawdziwych, o ile są prezentowane w sposób mogący wprowadzać w błąd. W ocenie Prezesa UOKiK, taka sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie. Wprawdzie sama przytoczona powyżej klauzula przedstawia kwestię nieprzysługiwania konsumentowi rękojmi i gwarancji zgodnie z obowiązującym stanem prawnym, lecz mimo to może wprowadzać konsumentów w błąd poprzez kontekst, w jakim jest prezentowana, tj. poprzez umieszczenie jej w sąsiedztwie informacji nieprawdziwej. W ten sposób zdanie „*Samochód używany bez gwarancji i rękojmi*” – choć literalnie zgodne z prawdą – dodatkowo utwierdza konsumentów w przekonaniu, iż w przypadku stwierdzenia wad pojazdu czy jakichkolwiek innych niezgodności z umową nie przysługują im względem sprzedawcy komisowego żadne uprawnienia.

Mając powyższe na względzie należy stwierdzić, iż stosowanie przez przedsiębiorcę Marzenę Stawską w obrocie konsumenckim wzoru formularza VAT marża zawierającego postanowienie o treści: „*Kupujący oświadcza, że stan techniczny pojazdu jest mu znany i kupuje go w takim stanie, w jakim on się znajduje. Strony przyjmują do wiadomości, że auto-komis nie odpowiada za wady fizyczne pojazdu. Samochód używany bez gwarancji i rękojmi.*” co najmniej może wprowadzać konsumentów w błąd co do uprawnień przysługujących im w sytuacji, gdy nabyty pojazd ma wady lub z innych powodów jest niezgodny z umową. Może się zdarzyć, iż konsument pozostając w błędnym przekonaniu – wywołanym przez przedsiębiorcę – iż sprzedawca komisowy nie ponosi względem niego odpowiedzialności z tytułu niezgodności towaru z umową, nie skorzysta z przysługujących mu z mocy prawa uprawnień do żądania wymiany lub naprawy towaru, a w dalszej kolejności także obniżenia ceny lub odstąpienia od umowy. Z uwagi na powyższe okoliczności uzasadnione jest uznanie, iż zachowanie przedsiębiorcy Marzeny Stawskiej stanowi praktykę wprowadzającą w błąd w rozumieniu art. 5 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.

Jednocześnie, zdaniem Prezesa UOKiK, zachowanie to wypełnia znamiona nieuczciwej praktyki rynkowej, o której mowa w art. 4 ust. 1 ww. ustawy. Zamieszczanie na fakturach VAT marża postanowienia niezgodnego z prawem i wprowadzającego w błąd niewątpliwie jest bowiem sprzeczne z dobrymi obyczajami, rozumianymi jako uczciwe zasady postępowania i ustalone zwyczaje w ujęciu etyczno-moralnym¹. W ocenie Prezesa UOKiK, nie ulega również wątpliwości, iż kwestionowane działanie przedsiębiorcy Marzeny Stawskiej może zniekształcać zachowania rynkowe konsumentów w momencie stwierdzenia niezgodności nabytego pojazdu z umową, a zatem już po zawarciu umowy, powodując przynajmniej w niektórych przypadkach odstępianie przez konsumenta od dochodzenia roszczeń przysługujących mu względem przedsiębiorcy.

Mając powyższe na uwadze Prezes UOKiK stwierdził, iż działania przedsiębiorcy Marzeny Stawskiej, polegające na zamieszczaniu na fakturach VAT marża postanowienia o treści kwestionowanej w niniejszym postępowaniu, należy uznać za stanowiące nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, sprecyzowaną w art. 5 ust. 1 ww. ustawy.

Wobec powyższego, wykazana została bezprawność działań podejmowanych przez przedsiębiorcę Marzenę Stawską, o których mowa w punkcie I sentencji niniejszej decyzji.

Ad. 3) Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów

Dla stwierdzenia przez Prezesa UOKiK stosowania praktyki określonej w art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów niezbędne jest wykazanie, że kwestionowane działania przedsiębiorcy godzą w zbiorowy interes konsumentów.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie objaśnia znaczenia pojęć „godzenia w interesy konsumentów” oraz „zbiorowego interesu konsumentów”, wskazując jedynie w art. 24 ust. 3, iż nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów. Nie ulega jednak wątpliwości, że działanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów wtedy, gdy wywołuje negatywne skutki w sferze ich praw i obowiązków. Natomiast przez interes zbiorowy należy rozumieć interes dotyczący konsumentów jako określonej zbiorowości. Stąd konkluzja, iż naruszenie zbiorowego interesu konsumentów ma miejsce wówczas, gdy negatywnymi skutkami działań przedsiębiorcy dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku, mających status konsumentów. Do naruszenia zbiorowego interesu konsumentów konieczne jest, żeby działanie przedsiębiorcy było skierowane nie do konkretnej osoby, lecz do adresata, którego nie sposób z góry indywidualnie oznaczyć. Działanie o takim charakterze jest w stanie wywołać niekorzystne następstwa nie tylko w odniesieniu do konkretnych konsumentów, lecz wobec każdego z członków zbiorowości. Przy tym zaistnienie przesłanki naruszenia zbiorowego interesu konsumenta nie jest bezpośrednio uzależnione od liczby konsumentów, których interesy zostały rzeczywiście naruszone wskutek działań przedsiębiorcy. Istotne jest to, że przedmiotowe działanie może zagrozić, przynajmniej potencjalnie, interesom szerokiego kręgu nieprofesjonalnych uczestników rynku.

W świetle przedstawionych powyżej okoliczności nie ulega wątpliwości, iż kwestionowane działania przedsiębiorcy Marzeny Stawskiej są dla konsumentów szkodliwe i godzą w ich chronione prawem interesy. W wyniku przedmiotowych działań uprawnienia konsumentów są kształtowane w sposób sprzeczny z bezwzględnie

¹ Patrz np.: J. Szwaia [pod red.]: *Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz*, Warszawa 2000, str. 122-133; R. Stefanicki, *Dobre obyczaje w prawie polskim*, Przegląd Prawa Handlowego, 2002/5.

obowiązującymi przepisami prawa. Ponadto, działania te prowadzą do dezinformacji konsumentów, wprowadzając ich w błąd co do ich uprawnień przysługujących z tytułu niezgodności nabywanych pojazdów z umową.

W ocenie Prezesa UOKiK, nie ulega także wątpliwości, iż interesy konsumentów, w które godzą zakwestionowane działania, mają charakter zbiorowy. Działania przedsiębiorcy Marzeny Stawskiej są bowiem kierowane do nieoznaczonego kręgu odbiorców, których nie można z góry zindywidualizować. Możliwość skorzystania z oferty handlowej Marzeny Stawskiej ma każda zainteresowana osoba, przy czym informacje na temat aktualnej oferty są publicznie dostępne na terenie całego kraju, są bowiem zamieszczane na stronie internetowej tego przedsiębiorcy oraz w serwisie aukcyjnym Allegro.pl. Adresatem praktyki stosowanej przez przedsiębiorcę może potencjalnie stać się zatem każdy, kto zapozna się z ofertą tego przedsiębiorcy i dokona zakupu w prowadzonym przez niego autokomisie. Oczywistym jest również, że bezprawne zachowanie przedsiębiorcy Marzeny Stawskiej nie dotyczy wyłącznie interesów poszczególnych osób, dotkniętych skutkami niedozwolonej praktyki stosowanej przez przedsiębiorcę, lecz narusza ono uprawnienia szerokiego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej grupy kontrahentów przedsiębiorcy, niebędących podmiotami profesjonalnymi.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że opisane w punkcie I sentencji niniejszej decyzji działania przedsiębiorcy Marzeny Stawskiej godzą w zbiorowy interes konsumentów.

Wykazanie, iż działania przedsiębiorcy Marzeny Stawskiej mają charakter bezprawny, a jednocześnie naruszają zbiorowy interes konsumentów, przesądza o tym, iż działania te mają charakter praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 i art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W toku prowadzonego postępowania administracyjnego przedsiębiorca Marzena Stawska oświadczyła, iż zaprzestała stosowania niedozwolonej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. Na dowód powyższego przekazała nowy wzór faktury VAT marża, według oświadczenia przedsiębiorcy funkcjonujący już w obrocie. W dalszym toku postępowania Marzena Stawska dodatkowo przedstawiła kopie konkretnych faktur wystawionych w oparciu o ww. wzór.

Oceniając przedstawiony przez przedsiębiorcę nowo opracowany wzór faktury VAT marża Prezes UOKiK uznał, że nie zawiera on w swojej treści kwestionowanego w niniejszym postępowaniu postanowienia, zawartego we wcześniejszym wzorze faktury. Nie zawiera zarazem innych postanowień niezgodnych z przepisami ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej ani z innymi przepisami prawa.

Wobec wycofania z obrotu dotychczasowego wzoru formularza VAT marża i wprowadzenia nowego wzoru, z którego treści wyeliminowano postanowienie niezgodne z ustawą o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej, w ocenie Prezesa UOKiK, istnieją podstawy do uznania, iż kwestionowana w niniejszej sprawie praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów stosowana przez przedsiębiorcę Marzenę Stawską została zaniechana. W związku z tym uzasadnione jest zakończenie niniejszego postępowania rozstrzygnięciem wydanym na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W myśl przedmiotowego przepisu, nie wydaje się decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującej zaniechanie jej stosowania, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki; w takim przypadku Prezes UOKiK wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Prezes UOKiK uznał, iż stosowana przez przedsiębiorcę Marzenę Stawską praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów została zaniechana z dniem złożenia Prezesowi UOKiK oświadczenia o zaprzestaniu stosowania zakwestionowanego wzoru faktury VAT marża i jednoczesnego przedstawienia nowego wzoru, tj. w dniu 26 marca 2008 r.

Mając powyższe na względzie należało orzec jak w punkcie I sentencji.

Stosownie do art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes UOKiK może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ustawy. Kara ta ma charakter fakultatywny, co oznacza, że o celowości jej nałożenia Prezes UOKiK rozstrzyga każdorazowo biorąc pod uwagę okoliczności naruszenia przepisów ustawy.

Nakładając karę pieniężną określoną w art. 106 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy Prezes UOKiK bierze pod uwagę konieczność spełnienia przesłanek podmiotowych, tj. stwierdzenia, że naruszenie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów dokonane zostało co najmniej nieumyślnie. Konieczność uwzględniania przesłanki winy przy nakładaniu kar pieniężnych określonych w art. 106 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wynika bezpośrednio nie tylko z treści tego przepisu, ale również pozostaje w zgodzie z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego².

Zgodnie z art. 83 Konstytucji RP, każdy ma obowiązek przestrzegania prawa Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązek znajomości i przestrzegania norm prawa ciąży tym bardziej na profesjonalnych uczestnikach obrotu rynkowego, takich jak przedsiębiorca Marzena Stawska. Podmioty profesjonalnie działające na rynku powinny mieć możliwość przewidzenia, że podejmowane przez nie działania zostaną uznane przez Prezesa UOKiK za niezgodne z ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów, nie mogą zatem skutecznie dowodzić braku świadomości naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W świetle obowiązujących przepisów prawa nieumyślność naruszenia przepisów ustawy nie wyklucza istnienia podstaw do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej, choć zarazem może stanowić podstawę do złagodzenia wymiaru kary.

W niniejszej sprawie za udowodnione należy uznać, iż doszło do naruszenia przez przedsiębiorcę Marzenę Stawską określonego w art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w sposób określony w punkcie I sentencji niniejszej decyzji.

W ocenie Prezesa UOKiK, opisane w niniejszej decyzji działania Marzeny Stawskiej powinny być się temu przedsiębiorcy kojarzyć z nieuchronnością naruszenia art. 24 ust. 2 i art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zawodowy (profesjonalny) charakter świadczenia usług wymaga prowadzenia działalności w sposób zapewniający poszanowanie dobrych obyczajów oraz słuszych interesów konsumentów, co wiąże się z respektowaniem obowiązujących przepisów prawa. Przedsiębiorca winien wiedzieć, że sporządzając wzór faktury VAT marża, a następnie stosując ten wzór w obrocie konsumenckim, nie może zamieszczać na nim postanowień niezgodnych z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawnymi. Należy także zwrócić

² Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 1 marca 1994 r. (sygn. akt U 7/93).

uwagę, że ustawa o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej, na mocy art. 770¹ K.c. znajdująca zastosowanie również do umów komisowych zawieranych z konsumentami, obowiązuje od dnia 1 stycznia 2003 r., zatem od przeszło 5 lat. Przedsiębiorca Marzena Stawska miała zatem wystarczająco dużo czasu, aby dostrzec bezprawność swojego zachowania i podjąć odpowiednie kroki mające na celu doprowadzenie stosowanego wzoru faktury do stanu zgodności z prawem.

W świetle powyższych okoliczności uzasadnione jest stwierdzenie, że działania przedsiębiorcy Marzeny Stawskiej opisane w punkcie I sentencji niniejszej decyzji miały charakter co najmniej nieumyślny, jako takie były zatem zawinione.

Charakter i stopień naruszenia interesu publicznoprawnego, do jakiego doszło w wyniku naruszenia przez przedsiębiorcę Marzenę Stawską zakazu określonego w art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, a także uciążliwość stosowanych przez przedsiębiorcę praktyk dla dotkniętych nimi konsumentów, uzasadniają nałożenie kary pieniężnej na tego przedsiębiorcę.

Art. 106 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przewiduje możliwość nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej w wysokości nie większej niż 10% przychodu, osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Ustawa nie przesądza bezwzględnie wysokości kary nakładanej przez Prezesa UOKiK, który decyduje o tym w każdym konkretnym przypadku, kierując się założeniem, że sankcja musi spełniać zarówno funkcję represyjną (nakładana jest za naruszenie ustawowych zakazów), jak i prewencyjną (ma zapobiegać podobnym naruszeniom w przyszłości i zniechęcać do naruszania prawa), zaś zagrożenie nią, czyli potencjalna możliwość nałożenia kary przez Prezesa UOKiK, nadaje jej charakter dyscyplinujący³. Ustawa nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniona jest wysokość kar nakładanych na przedsiębiorców. W art. 111 ustawy jedynie przykładowo wskazano, że Prezes UOKiK winien wziąć pod uwagę okres, stopień okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy. Jest jednak oczywiste, że na wysokość kary powinien wpływać również stopień naruszenia lub zagrożenia interesu publicznoprawnego. W orzecznictwie wskazuje się również takie przesłanki warunkujące wysokość kary, jak: potencjał ekonomiczny przedsiębiorcy, dopuszczalny poziom kary wynikający z przepisów ustawy oraz cele, jakie kara ma osiągnąć⁴.

W niniejszej sprawie ustalając wysokość nałożonej na przedsiębiorcę Marzenę Stawską kary pieniężnej Prezes UOKiK wziął pod uwagę to, iż przedsiębiorca zaniechał stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów niezwłocznie po otrzymaniu postanowienia o wszczęciu postępowania w niniejszej sprawie, a następnie aktywnie współdziałał z Prezesem UOKiK w toku prowadzonego postępowania. Ustalając wysokość kary należało ponadto uwzględnić okoliczność, że Marzena Stawska nie była dotąd adresatem decyzji Prezesa UOKiK stwierdzającej naruszenie zakazów określonych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.

Decydując o wysokości kary Prezes UOKiK wziął pod uwagę wszystkie wskazane powyżej okoliczności, jak również możliwości finansowe przedsiębiorcy Marzeny Stawskiej. Na tej podstawie Prezes UOKiK uznał, że wadze udowodnionych przedsiębiorcy naruszeń ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów odpowiada **kara w wysokości 1 000 zł.**

W ocenie Prezesa UOKiK, kara pieniężna w powyższej wysokości w pełni odpowiada stopniowi zawinienia przedsiębiorcy. Nakładając karę w ustalonej wyżej wysokości, Prezes

³ Por.: wyrok SN z dnia 7 kwietnia 2004 r. (sygn. akt III SK 31/04).

⁴ Por.: wyrok SN z dnia 27 czerwca 2000 r. (sygn. akt I CKN 793/98).

UOKiK wyszedł z założenia, iż powinna ona mieć charakter zarówno represyjny, jak i prewencyjny, podkreślając naganność ocenianego zachowania przedsiębiorcy i przyczyniając się do zapewnienia trwałego zaniechania naruszania przez Marzenę Stawską przepisów mających na celu ochronę konsumentów. Poza wymiarem indywidualnym, w ocenie Prezesa UOKiK, orzeczona kara będzie mieć również wymiar ogólny, spełniając funkcję odstrasżającą i wychowawczą w stosunku do innych uczestników rynku.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów odnosi wysokość kary pieniężnej do procentowej wielkości przychodu przedsiębiorcy. Przy czym, stosownie do art. 106 ust. 1 ustawy, pod pojęciem przychodu należy rozumieć przychód osiągnięty w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

W oparciu o powyższe założenia Prezes UOKiK stwierdził, na podstawie dokumentów finansowych przekazanych przez przedsiębiorcę Marzenę Stawską, że przychód tego przedsiębiorcy w 2007 r. stanowiący podstawę wymiaru kary pieniężnej z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wyniósł **[tajemnica przedsiębiorstwa] zł**. Nałożona na Marzenę Stawską kara pieniężna stanowi **[tajemnica przedsiębiorstwa] % uzyskanego przychodu**, mieści się zatem w granicach wyznaczonych przez art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Kara ta stanowi jednocześnie **[tajemnica przedsiębiorstwa] % kary maksymalnej**, przewidzianej za naruszenie zakazu określonego w art. 24 ww. ustawy.

W ocenie Prezesa UOKiK, w świetle powyższych okoliczności zarówno nałożenie przedmiotowej kary, jak i jej wysokość, są w pełni uzasadnione.

Mając powyższe na względzie należało orzec jak w punkcie III sentencji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie nr: **NBP O/O Warszawa 51101010100078782231000000**.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zw. z art. 479²⁸ § 2 k.p.c., od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury w Warszawie.

Otrzymuje:

Pani

Marzena Stawska

P.H.U. „Magdusia” Marzena Stawska

ul. Batorego 9

05-120 Legionowo